

Kedvenc énekeim 9.: Ho 131.

Templom csendes mélyén, oltárrejteken
Hófehéren Jézus titkon ott pihen.
Körülötte éj van, egyedül virraszt,
Mint az égi harmat, hull a szent malaszt.

Ritkán használok. Valószínűleg azért, mert egyszer régen azt mondták rá a szakemberek, hogy giccs. A Magyar Értelmező Kéziszótár szerint a giccs: „*olcsó hatásra törekvő, felszínes, érzélgős, gyakran hazug mű*”. Az új énekeskönyvünkben, az Éneklő Egyházban, már nem is szerepel ez az ének. De ha egyszer tudom róla, hogy giccs, és ezért ritkán énekelem, akkor miért nevezem mégis „kedvenc énekemnek”?

Azért, mert ezt az éneket valamikor kisgyerekkoromban tanultam az édesanyámtól. Egy kedves emlék fűződik hozzá. Amikor énekelem, ő jut eszembe. Ezért kedves számomra ez az ének. Meg azért is, mert valami mégis megragadott belőle, szívesen énekeltem csak úgy magamnak az utcán jártamban-keltemben. Egy kicsit Jézushoz is kötődtem általa.

Ha ma felnőtt fejjel átolvasom a szöveget, ma is találok benne értékes gondolatot: „*tekintete balzsam, ha a szív sebes*”. (3. vsz.) A szív itt nem attól sebes, hogy túl gyorsan ver, hanem attól, hogy sok sérelem érte a külvilágból az egész embert, akit a szív jelképez. Azt gondolom, hogy Jézus ma is gyógyító balzsam lehet sérelmeinkre. Tekintetével, tanításával, példájával.

„... *szíveket keres ...*” (3. vsz.) Azt tanítjuk Jézusról, hogy keresi a kapcsolatot az emberrel, kopogtat a szíve ajtaján. Az ajtó azonban csak belülről nyitható, kívül nincs rajta kilincs. A találkozás rajtunk múlik.

A fáradt embernek azt susogja: „*nem vagy egyedül!*” (4. vsz.) Ez nem azt jelenti, hogy nem egyedül csak én szenvedek, hanem sokan mások is. Vagyis sok sorstársam van, nem vagyok egyedül. Ez a sor azt jelenti, hogy nem vagyok egyedül, mert Ő velem van a szenvedésem idején!

Az 1. vsz. 4 sora így szól: „*Mint az égi harmat, hull a szent malaszt.*” Ez a sor az adventi éneket idézi fel bennem: „*Harmatozzatok, égi magasok!*” (Ho 2.) A régi ember úgy tudta, hogy a harmat az égből száll alá. A tudomány mai állása szerint a harmat a levegőből a hideg tárgyakra kicsapódó vízpára. Azaz nem a magasból hull, hanem itt van a levegőben. A mi Üdvözítőnk sem a magas égből lakik, távol tőlünk, hanem itt van velünk, szinte benne van a levegőben. Bármikor elérhető számunkra.

A „*malaszt*” szó az „*isteni kegyelem*” régi kifejezése. Gyerekkoromban még úgy tanultam: „*Üdvözlégy, Mária, malasztal teljes.*” Aztán valaki kitalálta, hogy ez a szó nem jó, mert könnyen félreérthető, és azt imádkozzák: „*malaccal teljes*”. És lecserélték az ősi kifejezést erre az újra. Szerintem a kegyelem sem érthetőbb jobban, mint a malaszt. Az új irányzat egyik lelkes híve még a Ho 229-es ének 5. vsz-ban is átírta a malaszt szót kegyelemre, és úgy is énekelte nagy hangon: ... „*Ó Atyánk, kegyesen fogadd, hints le ránk szent kegyelmedet*” ... Az sem zavarta, hogy így nem stimmel a rím.

Van még egy gyanúm. Nemcsak nekem kedves ez az ének ezért vagy azért, hanem másnak is. Egyszer a Mátyás templomban jelezte nekem valaki, hogy örül annak, hogy ezt az éneket játszottam, mert neki ez nagyon tetszik. Ennek tudatában az adventi hajnali misén, a rorátén néha énekelek. Hangulatában leginkább oda illik. Hátha itt is tetszik még valakinek rajtam kívül. Hátha másnak is fölidézi a boldog gyerekkorát.

DALLAMMENTÉS

Ha a fenti énekszöveg nem is szerepel az Éneklő Egyházban, a dallam igen. Tehát azt a szakemberek is értékesnek, megőrzendőnek tartották. Az É 181-es ének a Ho 120-as szövegének átdolgozott kiadása.